GEMEENTE
Stadskanaal

Raadsvergadering : 13 mei 2024

Voorstelnummer : Z-24-133405/D/24/324165

Onderwerp : **Raadsvoorstel en besluit**

Stadskanaal, 26 april 2024

Beslispunten
1. kennis te nemen van het Ontwerp regionaal beleidsplan crisisbeheersing 2024-2028;
2. formeel in te stemmen met het Regionaal Risicoprofiel;
3. geen zienswijze in te dienen op de voorliggende stukken en dit besluit kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Groningen;

Aan de raad

Inleiding
Voor u ligt het Ontwerp Regionaal Beleidsplan crisisbeheersing 2024 – 2028 (hierna: Regionaal Beleidsplan 2024 – 2028). Veiligheidsregio's hebben de wettelijke taak deze eens per vier jaar op te stellen, gebaseerd op een regionaal risicoprofiel. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur de opdracht verstrekt om een toekomstbestendige visie op crisisbeheersing te ontwikkelen. Voor de samenhang tussen de verschillende documenten is ervoor gekozen deze voor besluitvorming aan te bieden in één document. Tevens is voor een helder vertrekpunt een terugblik op de voorgaande beleidsperiode opgenomen. We bouwen met dit beleidsplan voort op de ambities uit de voorgaande jaren.

Het Regionaal Beleidsplan crisisbeheersing 2024-2028 bestaat daarom uit de volgende onderdelen:
1. Terugblik op beleidsperiode 2020-2024;
2. Regionaal Risicoprofiel: basisdocument waarin de risico's zijn beschreven die we nu en de komende vier jaar op ons af zien komen;
3. De Groningse situatie; Omgevingsanalyse: beschrijving van de Groninger omgeving en samenleving;
4. Visie op crisisbeheersing 2030: strategische beschrijving van de ambities voor crisisbeheersing;
5. Tactische uitwerking van onze ambities zoals in de visie geformuleerd en beschrijving van de wettelijke en niet-wettelijke taken op basis van de Wet veiligheidsregio's.

Beoogd effect
Het aan de gemeenteraad voorstellen geen zienswijze in te dienen over een door de Veiligheidsregio Groningen aan de gemeente Stadskanaal (en andere gemeenten in de provincie) aangeboden stuk, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten
Voor u ligt het Ontwerp regionaal beleidsplan crisisbeheersing 2024-2028. Het vorige beleidsplan stamt uit 2020. Om vooruit te kijken is een terugblik noodzakelijk.

Korte terugblik op 2020 - 2024
In het Veiligheidsplan 2020 – 2024 zijn diverse beleidskeuzes vastgesteld. In de afgelopen jaren is hier uitvoering aan gegeven. In deze korte terugblik wordt ingegaan op welke lessen de (crisis)organisatie heeft geleerd en wat daarvan wordt meegenomen in deze nieuwe beleidsperiode.

Incidenten, rampen en crisis
In 2020 is gewerkt in een nieuwe realiteit door de coronapandemie. De crisisorganisatie heeft alle zeilen bijgezet om deze crisis in goede banen te leiden. Duidelijk werd dat het beheersen van een langdurige crisis waar diverse beleidsterreinen elkaar raakten (zorg, veiligheid, welzijn) niet met de reguliere crisisorganisatie opgepakt kon worden. De zogenaamde GRIP structuur staat als een huis voor flitsrampen. Daardoor moest bij de pandemie de staande organisatie van de veiligheidsregio (hierna: VRG) zelf aan de slag. Dat heeft veel van de sector crisisbeheersing gevraagd. Het reguliere werk veranderde niet alleen door regels als thuiswerken en afstand houden, maar ook doordat de sector zelf de crisisorganisatie werd en het reguliere werk (zoals opleiden, oefenen en beleidsontwikkeling) maar deels kon uitvoeren. Eenmaal afgeschaald en aan de slag met regulier werk, ontstond de langdurige en politiek complexe asielcrisis en de komst van Oekraïense ontheemden. Naast het opbouwen van een tijdelijke projectorganisatie voor de coördinatie rondom de Oekraïense ontheemden, heeft VRG gefaciliteerd in het sluiten van een bestuursovereenkomst tussen de Groninger gemeenten en het ministerie van Justitie en Veiligheid waarin opvang van diverse doelgroepen voor de komende jaren is afgesproken. Diverse ambities en werkzaamheden die in het Veiligheidsplan 2020 – 2024 zijn gesteld, komen door de langdurige inzet tijdens diverse crises in de afgelopen beleidsperiode terug in het nieuwe Regionaal Beleidsplan crisisbeheersing 2024 – 2028. Deze ambities zijn aangevuld en onderbouwd vanuit een zorgvuldige regionale en landelijke analyse, het regionale risicoprofiel en de visie op crisisbeheersing.

Gaswinning- en aardbevingsdossier
De afgelopen jaren heeft VRG veel werk verricht op het gaswinning- en aardbevingsdossier. Zo hebben ze met 'Eerste Hulp Ben Jij' (EHBJ) beoogd om de zelf- en samenredzaamheid van inwoners te versterken. Daarnaast is in samenwerking met TNO het 'Handboek burgerhulpverlening voor de hulpdiensten' ontwikkeld. Dit handboek draagt ook bij aan het versterken van de zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners. Het is met veel enthousiasme ontvangen door andere Veiligheidsregio's en het wordt de komende jaren verder geïmplementeerd in de crisisorganisatie. Het lesprogramma 'Aardbevingenwijzer' voor de basisschool is geactualiseerd. Hiermee zet de VRG in op educatie voor leerlingen op het gebied van schade, versterken, energietransitie en emoties. Ook het geven van gastlessen op basisscholen in onze provincie is en blijft onderdeel van de aanpak. VRG monitort regionale en landelijke actualiteiten van dit dossier en adviseert over de veiligheids- en gezondheidsaspecten. Ook wordt gezorgd voor het vakbekwaam krijgen en houden van hulpverleners specifiek op dit dossier en voor risico- en crisiscommunicatie, net als informatie-uitwisseling met onze partners. Veiligheidsregio Groningen continueert de komende jaren haar activiteiten op de drie pijlers van het gaswinnings- en aardbevingsdossier, borgt deze in de organisatie en zet haar ervaringen vanuit het 7 programma gaswinning en aardbevingen breder in in een programma maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht.

Veiligheidsdirectie
Strategische sturing en bestuurlijk adviseren op het gebied van risico- en incidentmanagement in (buiten)gewone omstandigheden lopen voor monodisciplinaire vraagstukken via de reguliere lijnen. Om in (buiten)gewone omstandigheden te kunnen anticiperen op multidisciplinaire vraagstukken heeft de VRG in de koude fase een directieoverleg ingesteld. Om ook in de lauwe en warme fase het bestuur te kunnen adviseren en ondersteunen gaan ze de in de nieuwe beleidsperiode een veiligheidsdirectie implementeren.

Dekkingsplan en operationele prestaties
In 2023 is de Visie Brandweerzorg Groningen 2030 (ook in onze gemeente) vastgesteld. Voor de beleidsperiode 2023 – 2026 is een Organisatieplan Brandweerzorg vastgesteld. Daarnaast is het Regionaal Dekkingsplan Brandweerzorg Groningen 2023 – 2026 opgesteld met daarin de operationele prestaties van de brandweer. In 2023 is het Regionaal Dekkingsplan Brandweerzorg Groningen 2023 – 2026 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. In het dekkingsplan en Uitvoeringsregeling Regionaal Crisisplan worden beoogde operationele prestaties beschreven waarbij de politie, geneeskundige hulpverleners en gemeentelijke organisatie belangrijke partners zijn in de incidentbestrijding. Deze partijen maken zelfstandig keuzes als het gaat over de beschikbaarheid van capaciteit ten behoeve van incidentbestrijding. Deze keuzes zijn van invloed op de uiteindelijke kwaliteit van de hulpverlening bij incidenten, rampen en crises.

Operationele leiding
In buitengewone omstandigheden (ramp of crisis) geeft de VRG namens het bevoegd gezag invulling aan de operationele leiding. Dit is geborgd in het Regionaal Crisisplan dat onderdeel uitmaakt van het Veiligheidsplan 2020 – 2024. Aanvullend is de Uitvoeringsregeling Crisisplan vastgesteld. Conform de Uitvoeringsregeling hebben we onder andere het kernteam geoperationaliseerd en is de operationeel leider aangesteld als incidentmanager. In de afgelopen vier jaar hebben zich naast diverse flitsrampen ook meer langdurige crises voorgedaan. In deze laatste gevallen is een 'Dedicated OL' aangewezen. De komende jaren worden de competenties voor Operationeel Leiders verder ontwikkelt.

MOTO
In de afgelopen jaren is, op basis van het bestaande meerjarenbeleidsplan voor MOTO (multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen), ook jaarlijks met de netwerkpartners een jaarprogramma opgesteld. Het bestaande meerjarenbeleidsplan loopt af. Daarom wordt in 2024 een nieuw meerjarenbeleidsplan opgesteld.

Omgevingswet
Bij het vaststellen van het Veiligheidsplan 2020 – 2024 bestond onzekerheid over wanneer de Omgevingswet ingevoerd zou worden. In de afgelopen vier jaar is de invoering meerdere keren uitgesteld maar sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Zowel intern als extern met de bevoegde gezagen (waaronder met name gemeenten) betekent dit een nieuwe manier van werken. 1 onderdeel van de beoogde operationele prestaties Art. 14, lid 2d Wvr 8 We hebben deelgenomen aan het regionale platform voor de implementatie van de Omgevingswet. Hier zijn afspraken gemaakt over het werkproces (bijvoorbeeld digitale aansluiting, termijnen en Omgevingstafel) en situaties geduid waarbij de VRG betrokken wil worden. In het Regionaal Beleidsplan is beschreven wat de invoering van de Omgevingswet betekent voor de rol als veiligheidsadviseur in de fysieke leefomgeving.

Evenementenbeleid
In 2022 heeft het Algemeen Bestuur de nieuwe 'regionale leidraad multidisciplinaire proces veiligheid van publieksevenementen Veiligheidsregio Groningen' vastgesteld. Hierin is opgenomen hoe de hulpdiensten onderling (gaan) samenwerken en wordt ook de wisselwerking tussen gemeenten en hulpdiensten beschreven.

Ontwerp regionaal beleidsplan crisisbeheersing 2024-2028
Veiligheidsregio's hebben de wettelijke taak deze eens per vier jaar op te stellen, gebaseerd op een regionaal risicoprofiel. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur de opdracht verstrekt om een toekomstbestendige visie op crisisbeheersing te ontwikkelen. Voor de samenhang tussen de verschillende documenten is ervoor gekozen deze voor besluitvorming aan te bieden in één document. Tevens is voor een helder vertrekpunt een terugblik op de voorgaande beleidsperiode opgenomen. De VRG bouwt met dit beleidsplan voort op de ambities uit de voorgaande jaren. Het Regionaal Beleidsplan crisisbeheersing 2024-2028 bestaat daarom uit de volgende onderdelen:
1. Terugblik op beleidsperiode 2020-2024
2. Regionaal Risicoprofiel: basisdocument waarin de risico's zijn beschreven die we nu en de komende vier jaar op ons af zien komen;
3. De Groningse situatie; Omgevingsanalyse: beschrijving van de Groninger omgeving en samenleving;
4. Visie op crisisbeheersing 2030: strategische beschrijving van de ambities voor crisisbeheersing;
5. Regionaal Beleidsplan crisisbeheersing 2024-2028: tactische uitwerking van onze ambities zoals in de visie geformuleerd en beschrijving van de wettelijke en niet-wettelijke taken op basis van de Wet veiligheidsregio's.
Naast het Regionaal Beleidsplan crisisbeheersing 2024 – 2028 heeft de VRG in 2023 de Visie Brandweerzorg 2030 en het Organisatieplan Brandweerzorg Groningen 2023 – 2026 laten vaststellen. Deze documenten omvatten de visie en het beleidsplan voor de sector brandweerzorg.

Aanpak/uitvoering/voortgang
Het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Groningen heeft op 28 maart 2024 ingestemd met doorgeleiding van het ontwerp Regionaal Beleidsplan Crisisbeheersing 2024-2028. Conform artikel 14 en 15 van de wet Veiligheidsregio's wordt de gemeenteraden verzocht om :
- formeel in te stemmen met het Regionaal Risicoprofiel;
- zienswijzen voor 5 juni aan te leveren aan het Algemeen Bestuur van de VRG;

Bespreking van dit voorstel zal plaatsvinden in de raad van 13 mei 2024
Op 27 juni 2024 worden de zienswijzen behandeld in het Dagelijks Bestuur.
Daarna worden de stukken op 12 juli 2024 ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.

Communicatie
Uw besluit kan op de gebruikelijke wijze openbaar worden gemaakt

Juridische consequenties
Niet van toepassing

Kosten, baten, dekking en subsidies
Verwachting is dat de gevolgen van dit beleidsplan binnen de begroting uitgevoerd kunnen worden.

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR
Niet van toepassing

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief vanuit VRG;
2. Ontwerp regionaal beleidsplan crisisbeheersing 2024-2028;

Burgemeester en wethouders

p.o.

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester

RV/